

Ankenævnet for Forsikring

Den 30. november 2022 blev i sag nr. 96741:

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX
XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX
XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

mod

HF Forsikring g/s
Ahlgade 41 - 43
4300 Holbæk

afsagt

k e n d e l s e :

Forsikringstageren har bilforsikring. I klageskema af 15/4 2021 til nævnet har klagerens advokat bl.a. anført:

"Forsikringstagers [barn] var indblandet i et færdselsuheld på skadesdatoen kørende i forsikringstagers bil.

Forsikringsselskabet accepterede erstatningspligten, men skrev i den forbindelse, at *'Med henvisning til den anmeldte skade på [bilen], har vi modtaget rapport fra [firma]. På baggrund af oplysningerne i rapporten, er det vor opfattelse, at [klagerens barn] rettelig er ejer/fast bruger af [bilen]. Autoforsikringen skulle derfor have været indtegnet med almindelig præmieregulering i bonusklasse 3.*

Da vi således ville have indtegnet autoforsikringen på andre vilkår, hæfter vi i det omfang som vi i henhold til præmien i bonusklasse 3, ville have hæftet for. Fastpræmien som autoforsikringen er indtegnet med udgør kr. 6.366,38 om året, hvorimod præmien i bonusklasse 3, udgør kr. 75.032,94 om året.

Konterterstatning i forbindelse med totalskade af [bilen], er opgjort til kr. 198.000 minus selvrisko kr. 5.000 i alt kr. 193.000 og erstatningsbeløbet vi kan indgå med, er herefter beregnet forholdsmæssigt, på baggrund af præmien i bonusklasse 3 kontra præmien, der er betalt for fastpræmien (pro rata reglen). Vor andel af konterterstatningen udgør herefter kr. 16.367,00, som snarest vil blive overført til din nemkonto.'

Jeg tilskrev forsikringsselskabet og anførte, at opfattelsen af, at det var forsikringstagers [barn], der var reel ejer/bruger var forkert - bl.a. da forsikringstagers [barn] normalt anvender en af de to biler, [barnet] er registreret som ejer af - og normalt ikke anvender sine forældres biler - jeg an-

modede samtidig om at få udleveret dokumentationen, der var henvist til i afgørelsen, hvilket forsikringsselskabet ikke ville imødekomme.

Hvad vil du konkret opnå hos selskabet?

At få udbetalt erstatningen fuldt ud uden modregning altså de 193.000 med fradrag af selvrisko kr. 5.000 og med fradrag af allerede udbetalt erstatning stor kr. 16.367,00."

Selskabet har i brev af 21/5 2021 til nævnet bl.a. anført:

"Indledningsvis kan jeg oplyse, at selskabet fastholder sine standpunkter i sagen og er således stadig af den opfattelse, at vor forsikringstagers [barn], retteligt er den faste bruger af [bilen] og at skaden derfor kan behandles med baggrund i Forsikringsaftalelovens §§ 4-6. Totalskadeerstatningen er derfor beregnet efter prorata-reglen.

Baggrunden for vores afgørelse er følgende;

Der blev tegnet forsikring på bilen ... d. 08.10.2018, policenr. ... i [klagerens] navn, og med optjent bonus tilhørende [klageren]. Ved skaden d. 30.11.2020 var det forsikringstagerens udeboende [barn], der var fører af bilen jævnfør vedlagte skadeanmeldelse (bilag 1).

Idet der tidligere havde været 2 skader med familiens biler, hvor [klagerens barn] var fører, i henholdsvis 2017 og 2016, blev sagen undersøgt nærmere af konsulent ...

Af [konsulentens] rapport (bilag 2) fremgår det, at det var forsikringstagerens ægtefælle ... der deltog i mødet med [konsulenten]. [Ægtefællen] oplyste, at de ikke var i besiddelse af køretøjets købspapirer og [ægtefællen] kunne ikke huske hvor bilen blev købt eller hvad prisen var, kun at den kostede over 200.000 kr.

[Ægtefællen] oplyste endvidere, at det var [barnet] der købte og betalte for bilen og at bilen blev indregistreret og forsikringen oprettet i [klagerens] navn, idet det var billigere.

[Konsulenten] har også talt med føreren [klagerens barn], som oplyste, at [barnet] betalte 150.000 kr. til bilen og [klageren] betalte restbeløbet 50/60.000 kr. [Barnet] oplyste, at bilen blev indregistreret og forsikret i [klagerens] navn, idet hun havde betalt en del af bilen, og hun anvendte også bilen af og til. Samtidig var det efter rådgivning fra [barnets] far ..., idet kaskoforsikring i [barnets] eget navn ville blive alt for dyr.

På baggrund af oplysningerne fra forsikringstagerens ægtefælle og bilens fører [barnet], mener vi, at der er klare indikationer på, at [barnet] var den reelle bruger af køretøjet.

Ved brev af 05.02.2021 meddeler vi forsikringstager vort standpunkt i sagen, herunder en beregning af erstatningen i overensstemmelse med FAL §§ 4-6 (bilag 3).

Forsikringstagers advokat klager herefter til selskabets klageansvarlige (undertegnede) og ved mail af d. 03.03.2021 fremsender jeg svar i overensstemmelse med ovenstående argumentation (bilag 4)."

Ankenævnet for Forsikring

3.

96741

Klagerens advokat har den 13/7 2021 til nævnet bl.a. anført:

"Vedhæftet fremlægges registreringsattester på de 2 køretøjer, der er ejet af forsikringstagers [barn]. [Barnet] har således i forvejen 2 biler registreret i sit navn, hvorfor det ikke formeningen for sig, at [barnet] også skulle være bruger af en 3. bil. At forsikringstagers [barn] fører bilen i forbindelse med værkstedsbesøg og service vedrørende bilen ... statuerer ikke, at [barnet] reelt er ejer eller fast bruger af bilen."

Selskabet har i brev af 12/8 2021 til nævnet bl.a. anført: "Tak for tilsendte oplysninger, som jeg ikke mener har relevans for sagen. Det gælder de indsendte oplysninger på begge køretøjer. F.s.v. angår [registreringsnr.] er dette køretøj først indregistreret til nuværende ejer 20. januar 2021, dvs. knapt 2 måneder efter datoen for den skade klagen omhandler.

Med henvisning til ovenstående kan jeg således oplyse, at vi fastholder vores hidtidige standpunkt i alle henseender."

Til dette har klagerens advokat fremsendt brev af 23/9 2021, hvori det bl.a. er anført:

"Jeg skal understrege, at forsikringstager loyalt har oplyst hvilke biler forsikringstagers [barn] er registreret ejer af.

Den ene bil ... var ejet af [klagerens barn] på tidspunktet for skaden.

Det er min opfattelse, at den ensidige indhentede oplysning fra en af forsikringsselskabet antaget privat efterforsker ikke kan lægges til grund, hvortil i øvrig kommer, at det heraf fremgår, at forsikringstager i hvert fald delvist har betalt for køretøjet.

Det skal tillige anføres, at afhøringen ved den private efterforsker ikke er sket af forsikringstager jf. udskriften samt at afhøringen ikke er sket med tolk – uagtet forsikringstagers danske er mangelfuldt."

Hertil har selskabet i mail af 6/10 2021 til nævnet bl.a. anført:

"Da vi ikke mener at klagers advokats brev af 23. september bringer nyt, har vi ikke yderligere kommentarer til sagen og fastholder således vort tidligere meddelte standpunkt i sagen."

Nævnets sekretariat har den 22/11 2021 bedt selskabet fremlægge dels dokumentation for, at selskabet ville have indtegnet forsikringen til en højere præmie, dels en redegørelse for beregningen af pro-rataerstatningen. Selskabet har i brev af 17/12 2021 til nævnet bl.a. anført:

"Jeg har gennemgået sagen og skal indledningsvis oplyse, at der er foretaget en fejl i erstatningsberegningen, hvilket dog er i kundens favør, hvilket vi selvfølgelig står ved. Vores udgangspunkt er, som tidligere meddelt, at forsikringen er indtegnet på baggrund af urigtige oplysninger og at det retteligt skulle være forsikringstagers [barns] forudsætninger der blev lagt til grund.

Ankenævnet for Forsikring

4.

96741

Forsikringen indtegnes 8. oktober 2018. Da [barnet] er født [i 1990'erne] er hans alder på indtegningsstidspunktet 2x år.

Som man vil kunne se af medsendte uddrag af tariffen med filnavnet ... indplaceres 2x-årige i bonusklasse 2, svarende til 180 % af bonusklasse 5, som er starttrin for personer der er fyldt 25 år.

Jeg medsender endvidere dokumentation for præmiebetalingen på skadetidspunktet. Som man vil kunne se, er der betalt kr. 6.366,38. Se medsendte fil 'Præmiebetaling på skadetidspunktet'. Beløbet er ikke renset for miljøbidrag, skadeforsikringsafgift og opkrævningsgebyr, hvilket i vores erstatningsberegning kun tæller i kundens favør.

Med udgangspunkt i [barnets] alder og anciennitet skulle der være betalt følgende, under henvisning til medsendte tarifsider med filnavnet ... Bemærk der er tale om en special-tarif for unge under 25 år med køretøjer over 100 HK. Det forsikrede køretøj havde 170 HK og en nyværdi på kr. 539.999. Vores tarif er opbygget således at der tariferes efter egenvægt/køreklar vægt og nyværdi ved 1. indregistrering. Alle forudsætninger skal være opfyldt.

Som man vil kunne se af tarifsiden og markeret med rødt er udgangspunktet for præmieberegningen kr. 41.264 (det er den såkaldte 100 %-præmie). Pga. nyværdien tillægges kr. 1.883 for hver modul af kr. 30.000 i nyværdi udover en nyværdi på kr. 537.000. I dette tilfælde 1 modul.

Vi er således fremme ved en præmie på kr. 43.147 som herefter skal ganges med 180 % som ovenfor nævnt.

Præmien udgør herefter kr. 77.664,60. I denne præmie er ikke medtaget de afgifter som er nævnt ovenfor og ej heller parkeringsskadedækning som ikke kan tegnes til kunder under 35 år. Begge disse forhold tæller dog kun i kundens favør.

Skaden er opgjort til kr. 198.000. Det der er gjort i.f.m. erstatningsberegningen er som følger. Selvrisko på kr. 5.000 er fratrukket inden erstatningsberegning.

Herefter er udgangspunktet kr. 193.000.

Sagsbehandleren har herefter fået oplyst en forsikringspræmie på kr. 75.032,94. Det er så her jeg er uenig, men jeg kan ikke få verificeret den oplyste præmie da den pågældende medarbejder [er ikke længere ansat].

Skadesagsbehandleren har herefter udregnet pro rata-erstatningsprocenten som følger:

$$6.366,98 / 75.032,94 = 8,48\%$$

$$\text{Erstatningen er herefter udregnet til } 193.000 \times 8,48\% = \text{kr. } 16.366,40$$

Hvis man foretog samme beregning med min opgjorte præmie, ville man nå en erstatningsprocent på 8,2%. Der er imidlertid tale om en fejl fra vor side i kundens favør (ca. kr. 550)."

Ankenævnet for Forsikring

5.

96741

Nævnets sekretariat har i brev af 26/8 2022 til selskabet bl.a. anført:

"Selskabet bedes oplyse, hvilke spørgsmål klageren blev stillet ved indtegningen af forsikringen om ejer/bruger forhold, og hvor i aftalegrundlaget (indtegningsmaterialet, policen og/eller forsikringsbetingelserne) det fremgår, at brugerforholdet er en relevant risikofaktor?

Selskabet bedes indsende en kopi af indtegningen.

Af selskabets brev til klageren af 5/2 2021 fremgår det, at 'Fastpræmien som autoforsikringen er indtegnet med udgør kr. 6.366,38 kr. om året'.

Af selskabets brev til nævnet af 17/12 2021 fremgår det, at 'Forsikringen indtegnes 8. oktober 2018. Da [klagerens barn] er født ... er hans alder på indtegnings tidspunktet 2x år. Som man vil kunne se af medsendte uddrag af tariffen med filnavnet ... indplaceres 2x-årige i bonusklasse 2, svarende til 180% af bonusklasse 5, som er starttrin for personer der er fyldt 25 år.'

Tarifsiden og bonusplaceringsdokumentet – som nævnet modtog den 20/12 2021 – er datomærket den 1/4 2020. Vi bemærker, at barnet var 2x år på indtegnings tidspunktet i 2018, og at han på skadestidspunktet, den 30/11 2020, var 2x år.

Sekretariatet ønsker at få belyst, om selskabet mener, at pro rata beregningen skal ske med udgangspunkt i risikoforholdene på tidspunktet, hvor forsikringen blev tegnet (2018) eller med udgangspunktet i risikoforholdene som var gældende ved den seneste præmieopkrævning (1/10 2020) forud for ulykkens indtræden?

Vi bemærker, at selskabets nuværende beregning – så vidt sekretariatet kan se – indeholder såvel elementer fra 2018 (barnets alder) samt for 2020 (eksempelvis pristariffen). Vi bemærker videre, at det er sekretariatets umiddelbare vurdering, at det vil være mest korrekt at lægge forholdene i 2020 til grund ved pro rata-beregningen.

Vi skal på den baggrund bede selskabet om at lave en pro rata-beregning, der alene indeholder risikoelementer/priser mv. for det af selskabet valgte opgørelsestidspunkt.

Vi skal i forlængelse heraf bede selskabet om at dokumentere og redegøre for fastsættelsen af klagerens præmie på 6.366,38 kr., herunder om dette er præmien for 2018 eller for 2020?

Selskabet bedes indsende den relevante tarifside/bonusplaceringsdokument, som præmien på 6.366,38 kr. er beregnet ud fra.

Selskabet bedes oplyse, om klageren i perioden 2018 til 2020 pga. skadefrikørsel eller lignende har opnået ret til en billigere risikoklasse, og om en sådan ændring af risikoklassen indgår i prisberegningen for præmien?

Måtte selskabet – ved besvarelsen af denne forespørgsel – mene, at præmien rettelig skal være et andet beløb end de 6.366,38 kr., bedes selskabet indsende den tarifside/bonusplaceringsdokument, som selskabet har benyttet.

Ankenævnet for Forsikring

6.

96741

Såfremt selskabet foretager pro rata beregningen på baggrund af 2018 forholdene, bedes selskabet indsende alle relevante dokumenter, som gør det muligt for sekretariatet at foretage en pro rata beregning på baggrund af disse data."

Hertil har selskabet i brev af 27/9 2022 til nævnet bl.a. anført:

"Vedr. spørgsmål i.f.m. indtegningsvis.

Indledningsvis skal jeg oplyse, at indtegningsvis af det køretøj, som klagen vedrører, baserer sig på 2. vognskifte, d.v.s. 3. bil til en og samme forsikringstager.

Køretøj 1 er forsikret i perioden 19/2-2016 - 19/4-2017

Køretøj 2 er forsikret i perioden 19/9-2017 - 14/9-2018

Køretøj 3 er forsikret i perioden 8/10-2018 - 5/12-2020

Ved vognskifter baserer indplaceringen sig på det foregående køretøj, d.v.s. 3 på 2 og 2 på 1.

Vi har ikke længere begæringsmaterialer på køretøj 1, men kan dog se (i vores IT-system), at køretøjet den gang er indplaceret ud fra oplysninger fra andet selskab om fastpræmiestatus. Da vi ikke har oplysning om anden bruger end ejer, og her anvender vi oplysningerne fra DMR, indplaceres forsikringstager i en fastpræmieordning. Vi mener at kunne lægge oplysningerne fra DMR til grund, idet man som ejer, har pligt til at registrere, hvis der er en anden bruger der har varig rådighed over køretøjet (end ejer). Der har ikke været en sådan registrering på nogle af de nævnte køretøjer og således heller ikke køretøj 3, som sagen vedrører.

F.s.v. angår pro rata beregningen er det vores klare opfattelse, at den skal ske med udgangspunkt i forholdene på indtegningsstidspunktet, da det er på det tidspunkt man har afgivet urigtige oplysninger eller fortiet oplysninger jf. Forsikringsaftalelovens regler. I den sammenhæng mener jeg ikke, at man skal præmieres for at der er gået 2 år fra indtegningsvis til skade sker.

F.s.v. angår de omtalte elementer fra 2018 (barnets alder) og 2020 (pristariffen) kan jeg oplyse at dette er fuldstændig uden betydning. De regler der var gældende i 2018 f.s.v. indplacering var de samme i 2020 (og er det stadig). F.s.v. angår beregningen efter pristariffen for 2020 har det heller ikke nogen betydning, idet pristariffen blot bruges til udregning af et forholdstal (omregnet til en %-sats).

Om man udregner det efter 2018 eller 2020 er uden betydning, idet man ville ende op med samme forholdstal. Med henvisning hertil fastholder vi den beregning vi har meddelt jer i vores svar fra 17. december 2021 og den dokumentation og argumentation der hører med.

Vedr. ret til billigere risikoklasse.

Indledningsvis stiller jeg mig uforstående over dette anbringende, alene af den årsag, at der er afgivet urigtige oplysninger eller man har fortiet oplysninger i.f.m. indtegningsvis.

Men lad os nu antage, at man havde været indplaceret i en bonusreguleret ordning, som den vi har lagt til grund for vores pro rata beregning og forudsat man havde afgivet korrekte oplysninger i f.m. indtegningsvis ville forløbet være som følger:

Ankenævnet for Forsikring

7.

96741

Indtegnet 8/10-2018 i bonusklasse 2 (180%-præmie) - se forklaring i vores svar af 17/12-21.

Der køres skadefrit til 1/10-2019 rykkes til bonusklasse 3 (150%-præmie)

Der køres skadefrit endnu et år, d.v.s. 1/10-2020 rykkes til bonusklasse 4 (120%-præmie)

Skaden sker d. 29/11-2020 og er bonusbelastende, hvorefter man vil rykke 2 trin tilbage, d.v.s. til bonustrin 2."

Nævnet har fået forelagt bilag fra sagen, hvoraf nogle gengives nedenfor. Af skadesanmeldelse af 3/12 2020 fremgår bl.a.:

"Skadedato og -sted

Dato: 30.11.2020. Klokken: 19

...

Beskriv uheldet udførligt: *Jeg stopper og orienter mig til begge sider der ikke nogen biler; det jeg køre ud er der lige pludselig en bil. Jeg ser ikke ham og han ser ikke mig så skete uheldet.*

...

Hvem var fører af køretøjet? (udfyldes hvis køretøjet har været ført af en anden end dig)

Navn: *[Klagerens barn]*

...

Hvem er fast bruger af køretøjet? *[Klageren]*

Er der optaget politirapport? *Ja*

...

Er der en/flere modparter involveret? *Ja*

Er der skade på modpartens køretøj? *Ja*

Hvis ja, hvor på køretøjet?: *Venstre side midt.*

...

Kontaktoplysninger

Navn: *[Klageren]."*

Af undersøgelsesrapport indhentet af selskabet af 1/2 2021 fremgår bl.a.:

"Årsag til undersøgelsen: Forsikringstageren anmeldte pr. e-mail den 03. december 2020, at hans køretøj var blevet skadet i forbindelse med et færdselsuheld.

Det er samtidig blev oplyst af skadeafdelingen, at der tidligere i henholdsvis 2016 og 2017 har været anmeldt færdselsuheldsskader, og hver gang har det været *[klagerens barn]*, der har været fører af køretøjerne.

På grundlag heraf er der begrundet mistanke om, at der er tale om en såkaldt 'Børnebil' dvs. at forsikringstageren lægger navn til tegning af kaskoforsikring m.v. for *[barnet]*.

...

Selskabet har via taksator ... fået oplyst, at det omhandlende køretøj anvendes fast af forsikringstagerens *[barn]*.

Fortsat den 10. december 2020

Ved telefonisk henvendelse til taksator ... blev pgl. truffet, og efter at han kort var blevet gjort bekendt med sagen - oplyste han, at han var bekendt med, at [klagerens barn] var fast bruger af det omhandlede køretøj, selvom det var indregistreret til [klageren].

...

Der blev i øvrigt henvist til ... som kunne bekræfte [klagerens barn] anvendelsen af det omhandlede køretøj, men at den pgl. skulle holdes anonym.

Taksator ... oplyste samtidig, at både han og hans kollega havde foretaget besigtigelse af køretøjer til samme forsikringstager, hvor kaskoforsikringen skulle udvides med friskader osv. - bl.a. var der foretaget besigtigelse af en [anden bil] - samt den nu totalskadede personbil.

...

Vedr. erhvervelse af det omhandlede køretøj ...

...

[Klagerens ægtefælle] oplyste, at de ikke længere var i besiddelse af købspapirer på køretøjet, samt at han ikke kunne huske hvor køretøjet var blevet købt, men at det var ca. 2 år siden.

Det blev samtidig oplyst, at han ikke kunne huske købsprisen - men at den var over 200.000 kr.

Det blev meget klart tilkendegivet, at den omhandlede forklaring virkede meget påfaldende - idet han ikke kunne huske:

- hvor køretøjet var købt?
- købsprisen for køretøjet?
- samt købsdatoen?

På grundlag heraf blev [klagerens ægtefælle] direkte forespurgt om køretøjet reelt var blevet købt af [klageren]. Hertil svarede han, at køretøjet var blevet købt af [klagerens barn], og at pengene til købet af køretøjet var blevet trukket på [barnets] bankkonto.

Selvom han nu erkendte, at køretøjet reelt var blevet købt af [barnet] - kunne han fortsat ikke oplyse noget om hvor køretøjet var blevet købt - eller den korrekte købspris, men understregede, at der ikke var optaget noget lån i forbindelse med [barnets] køb af køretøjet.

På spørgsmål om hvorfor køretøjet var blevet indregistreret i [klagerens navn] i stedet for [barnets] navn - oplyste [klagerens ægtefælle] følgende: **'Køretøjet blev indregistreret og kaskoforsikret i [klagerens] navn, da det var billigere i kaskoforsikring'**

Samtidig med at [klagerens ægtefælle] gav denne forklaring - oplyste han, at køretøjet blev anvendt af både [klagerens barn] - og [klageren].

Det blev samtidig oplyst, at [klageren] for ca. 1½ måned siden havde købt en [anden bil] - med reg.nr. ..., samtidig blev det oplyst, at [klagerens barn] ligeledes havde købt en [bil] - som pt. ikke var blevet omregistreret.

...

Vedr. betaling af kaskoforsikring og vægtafgift m.v.

På spørgsmål om hvem der betalte for kaskoforsikring/vægtafgift/service m.v. – oplyste [klagerens ægtefælle], at disse udgifter blev delt mellem [klagerens barn] og [klagerens ægtefælle] - idet [klageren] ligeledes benyttede køretøjet.

Det var ikke muligt at få en nærmere forklaring omkring fordeling m.v., idet [klagerens ægtefælle] bl.a. henviste til, at [barnet] havde stået for al service på køretøjet ...

Supplerende bemærkninger til sagen

[Klagerens ægtefælle] gjorde et stort nummer ud af at forklare, at der i familien var 5 personer: som havde kørekort, og at de indtil omhandlede færdselsuheld havde haft 3 biler, som blev benyttet af hele familien - dette inkluderede den bil, som [barnet] havde købt og betalt.

Det blev samtidig oplyst, at [klagerens barn] i perioder havde kørt med en kammerat på arbejde, og i de perioder havde [klageren] anvendt det omhandlede køretøj.

...

Fortsat samme dag.

Ved personlig henvendelse til ... - traf jeg [barnet], der efter at være gjort bekendt med anledningen til mødet - erklærede sig indforstået med at give alle relevante oplysninger til sagen.

...

Vedr. erhvervelse af køretøjet - reg.nr. ...

[Barnet] oplyste, at [barnet] havde købt køretøjet for ca. 2 år siden af en person, som [barnets far] kendte - og at prisen havde været over 200.000 kr. På spørgsmål om en mere nøjagtig pris for køretøjet - oplyste [barnet], at [barnet] ikke kunne huske det, ligesom [barnet] heller ikke kunne huske navnet på sælgeren?

På spørgsmål om hvordan betaling af køretøjet havde været - oplyste [barnet], at køretøjet var købt kontant, og at [barnet] havde hævet 150.000 kr. på sin bankkonto - og at restbeløbet ca. 50/60.000 kr. var blevet betalt af [klageren].

[Barnet] oplyste, at køretøjet var blevet indregistreret og kaskoforsikret i [klagerens] navn - ..., idet hun havde været med et at betale for køretøjet - ligesom hun også af og til anvendte køretøjet.

...

I forbindelse med denne forklaring oplyste [barnet], at [barnet] i 2019-2020 – havde været ejer af en personbil af [bil2]. Dette køretøj var blevet solgt i foråret 2020.

Det blev samtidig oplyst, at [barnet] for ca. 1 uge side havde købt en [bil3]. Dette køretøj var blevet indregistreret i [barnets] eget navn og forsikret hos [andet forsikringsselskab].

[Barnet] bekræftede, at [bil3] var det første køretøj, der var indregistreret i [barnets] navn.

Vedr. betaling af kaskoforsikring/ vægtafgift/ service m.v. på køretøjet [bilen]

[Barnet] oplyste, at [barnet] havde betalt forsikringspræmie og vægtafgift af og til – men at [klageren] ligeledes havde givet en andel af udgifterne.

...

Konklusion

...

På grundlag af undersøgelserne kan det fastlægges, at køretøjets reelle ejer og bruger er [klagerens barn], hvorfor det anbefales at evt. erstatning beregnes efter FAL § 6, stk. 2 - Pro Rata."

Af registreringsattest på bil2 fremgår bl.a.:

"Indehaver af registreringsattesten
C1.2. [klagerens barn]

...

Dato
06.04.2020."

Af registreringsattest på bil3 fremgår bl.a.:

"C.1: Indehaver af registreringsattesten
C1.2: [Klagerens barn]

...

Dato
20.01.2021."

Af afgørelse fra selskabet af 5/2 2021 fremgår bl.a.:

"På baggrund af oplysningerne i rapporten, er det vor opfattelse, at [klagerens barn], rettelig er ejer/fast bruger af [bilen].

Autoforsikringen skulle derfor have været indtegnet med almindelig præmieregulering i bonusklasse 3.

Da vi således ville have indtegnet autoforsikringen på andre vilkår, hæfter vi i det omfang som vi i henhold til præmien i bonusklasse 3, ville have hæftet for. Fastpræmien som autoforsikringen er indtegnet med udgør kr. 6.366,38 om året, hvorimod præmien i bonusklasse 3, udgør kr. 75.032,94 om året.

Konterterstatning i forbindelse med totalskade af [bilen], er opgjort til kr. 198.000 minus selvrisiko kr. 5.000 i alt kr. 193.000 og erstatningsbeløbet vi kan indgå med, er herefter beregnet forholdsomt, på baggrund af præmien i bonusklasse 3 kontra præmien, der er betalt for fastpræmien (pro rata reglen).

Vor andel af konterterstatningen udgør herefter kr. 16.367,00, som snarest vil blive overført til din Nemkonto."

Af selskabets bilag "Bonusindplacering" af 1/4 2020 fremgår bl.a., at klagerens barn – på tegningstidspunktet i 2018 – skulle placeres i præmietrin 2. Af selskabets tarifsider af 1/4 2020 fremgår bl.a., at den årlige præmie for forsikringen af bilen – hvis denne skulle forsikres med klagerens barn som forsikringstager – ville udgøre 43.147 kr.

Af forsikringsbetingelserne fremgår bl.a.:

"1. HVEM ER SIKRET

a) Forsikringen dækker forsikringstageren og enhver, der med lovlig tilladelse benytter køretøjet, lader det benytte eller er fører af det.

...

6. PRÆMIETRIN

(Gælder kun for forsikring på biler og motorcykler - gælder ikke for forsikringer der er tegnet som fastpræmieforsikring – se policen)

For forsikringen gælder følgende præmietrin:

Præmietrin 1 = 210% af trin 5
Præmietrin 2 = 180% af trin 5
Præmietrin 3 = 150% af trin 5
Præmietrin 4 = 120% af trin 5
Præmietrin 5 = 100% af trin 5
Præmietrin 6 = 90% af trin 5
Præmietrin 7 = 80% af trin 5
Præmietrin 8 = 70% af trin 5
Præmietrin 9 = 60% af trin 5
Præmietrin 10 = 50% af trin 5
Præmietrin 11 = 40% af trin 5
Præmietrin 12 = 30% af trin 5
Præmietrin 13 = 30% af trin 5
Præmietrin 14 = 30% af trin 5

...

7. FLYTNING OG RISIKOÆNDRING

a) Af hensyn til præmieberegningen skal HF FORSIKRING G/S underrettes hvis:

1. forsikringstageren eller den faste bruger skifter bopæl,
2. køretøjet skifter anvendelse,
3. motorstørrelsen ændres,
4. køretøjets vægt ændres,
5. bilen forsynes med trækkrog,
6. påmontering af kran, tankanlæg eller andre særlige indretninger.

b) Hvis HF FORSIKRING G/S ikke underrettes, risikerer forsikringstageren at miste retten til erstatning helt eller delvist.

Ankenævnet for Forsikring

12.

96741

c) Risikoforandring.

Er der meddelt urigtige oplysninger ved forsikringens tegning, eller er underretning om ændrede forhold ikke meddelt i overensstemmelse med ovenstående, og har dette medført, at der er betalt mindre i præmie, end der skulle have været betalt, udreder selskabet i skadetilfælde kun erstatning i det forhold, hvori den betalte præmie står til den præmie, der skulle have været erlagt.

...

SÆRLIGE FORSIKRINGSBETINGELSER – UNG FØRER

(Er kun meddækket hvis det fremgår af policen)."

Nævnet har fået forelagt fotos af bilen.

Nævnet udtaler:

Klageren købte den 8/10 2018 bilforsikring. Den 30/11 2020 blev bilen totalskadet i et færdselsuheld, mens klagerens barn var fører af bilen.

Selskabet har meddelt, at der alene kan tilbydes en forholdsmæssig (pro rata) erstatning over kaskoforsikringen. Selskabet har anført, at det efter selskabets undersøgelsesrapport af 1/2 2021 må stå klart, at klagerens barn har været ejer/fast bruger af bilen, siden forsikringen blev oprettet. Hvis dette forhold var blevet oplyst til selskabet, ville selskabet have beregnet en højere præmie.

Selskabet har vurderet, at bilens værdi på skadetidspunktet var 198.000 kr. Selskabet har anført, at klageren har betalt 6.366,38 kr. i præmie, men at præmien med klagerens barn som fast bruger af bilen ville have været 77.664,60 kr., henset til barnets alder og anciennitet. Selskabets skadeafdeling har dog taget udgangspunkt i, at klageren skulle have betalt 75.032,94 kr. i årlig præmie, og har opgjort erstatningsprocenten til: $6.366,38 / 75.032,94 = 8,48 \%$. Selskabet har herefter opgjort erstatningen for bilen til: $(198.000 \text{ kr.} - 5.000 \text{ kr. selvrisko}) * 8,48 \% = 16.367 \text{ kr.}$

Klageren kræver fuld erstatning. Hun har anført, at hendes barn er registreret ejer af to andre biler, og at det derfor har formodningen mod sig, at barnet skulle være fast bruger af klagerens

Ankenævnet for Forsikring

13.

96741

bil. Klageren har anført, at selskabets ensidigt indhentede undersøgelsesrapport ikke kan lægges til grund, bl.a. fordi klageren ikke er blevet udspurgt, men derimod hendes ægtefælle, som ikke er god til dansk.

Af selskabets undersøgelsesrapport af 1/2 2021 fremgår det, at selskabets eksterne taksator var personligt bekendt med, at bilen blev anvendt fast af klagerens barn. Klagerens ægtefælle oplyste på forespørgsel, at de ikke længere var i besiddelse af købspapirer. Ægtefællen kunne ikke huske, hvor køretøjet var købt, men det var ca. 2 år siden. Han kunne ikke huske købsprisen, der dog var over 200.000 kr. Bilen blev købt af barnet, og pengene for købet blev trukket på barnets bankkonto. Bilen blev indregistreret i klagerens navn, da det var billigere i kaskoforsikring. Både klageren og barnet anvendte bilen, og begge har købt andre biler. Udgifter til forsikring/vægtafgift/service mv. blev delt ligeligt mellem ham og barnet, idet klageren ligeledes brugte bilen. Barnet har stået for service på bilen. Barnet kørte i perioder med en kammerat på arbejde, og i de perioder anvendte klageren bilen.

Af undersøgelsesrapporten fremgår det, at klagerens barn oplyste, at barnet havde købt bilen for 2 år siden af en person, som barnets far kendte. Prisen havde været over 200.000 kr. Bilen blev købt kontant, idet barnet betalte 150.000 kr. fra sin bankkonto, og klageren betalte restbeløbet på 50-60.000 kr. Bilen blev indregistreret og kaskoforsikret i klagerens navn, idet klageren havde været med til at betale for bilen og også anvendte bilen af og til. Barnet var i 2019-2020 ejer af bil2, som blev solgt i foråret 2020. Ca. 1 uge forinden har barnet købt bil3, som var blevet indregistreret og forsikret i barnets navn. Bil3 var den første bil, der var indregistreret i barnets navn. Barnet betalte forsikring og vægtafgift af og til, og klageren gav også en andel af udgifterne. Service på bilen var udelukkende foretaget af barnet.

Selskabet har anført, at det fremgår af registreringsattesten, at den ene af klagerens omtalte to biler er indregistreret til klageren den 20/1 2021 – knap 2 måneder efter skadesdatoen.

Ejer-/brugerforhold

Ankenævnet for Forsikring

14.

96741

Efter en gennemgang af sagen finder nævnet, at selskabet har bevist, at klagerens barn har været ejer eller fast bruger af bilen, siden forsikringen blev oprettet.

Nævnet har blandt andet lagt vægt på, at barnet førte bilen på ulykkestidspunktet, og at barnet ifølge undersøgelsesrapporten har oplyst, at barnet har betalt af bilens købspris og desuden af og til har betalt forsikringspræmie og vægtafgift.

Nævnet har også lagt vægt på, at ægtefællen ifølge undersøgelsesrapport af 1/2 2021 har oplyst, at klagerens barn købte bilen, at bilen blev indregistreret og kaskoforsikret i klagerens navn, fordi dette var billigere, at ægtefællen og barnet i fællesskab stod for udgifterne til bilen, og at barnet og klageren begge anvendte bilen.

Efter nævnets opfattelse er det almindeligt kendt, at prisen på en bilforsikring beregnes ud fra brugerens risikooplysninger, hvorfor klageren af egen drift ved oprettelsen af forsikringen burde have oplyst til selskabet, at klagerens barn var ejer eller fast bruger af bilen. Nævnet finder, at undladelsen heraf kan tilregnes klageren som groft uagtsomt. Nævnet finder, at selskabet har godtgjort, at det ville have tegnet forsikringen til en højere præmie, hvis klageren havde oplyst, at klagerens barn var ejer eller fast bruger af bilen.

Nævnet kan herefter ikke kritisere, at selskabet i medfør af forsikringsaftalelovens § 7, jf. § 6, stk. 2, har opgjort erstatningen forholdsmæssigt/pro rata.

Nævnet bemærker, at det ville have været ønskeligt, at selskabet i forsikringspolice havde angivet, hvilke ejer- og brugerforhold selskabet har lagt til grund for forsikringen, så forsikringstageren er oplyst herom og kan rette en eventuel fejl over for selskabet, der har oplyst at have trukket disse oplysninger fra Motorregistret/DMR. Nævnet finder, at det dog ikke kan føre til andet resultat i den konkrete sag, at selskabet ikke har angivet ejer- og brugerforhold i policen.

Erstatningsberegningen

Ankenævnet for Forsikring

15.

96741

Nævnet bemærker, at en pro rata-erstatning efter forsikringsaftalelovens § 6, stk. 2, skal opgøres på grundlag af forholdet mellem den aktuelt betalte præmie og den præmie, som rettelig skulle være betalt.

Selskabet har oplyst, at klagerens årlige præmie fra 1/10 2020 udgjorde 6.366,38 kr. Selskabet har videre oplyst, at klagerens barn på tegningstidspunktet den 8/10 2018 efter alder skulle indplaceres på præmietrin 2, hvor præmien udgør 180 % af præmietrin 5. Af selskabets tarifsider af 1/4 2020 fremgår det, at præmietrin 5 – når forsikrede er under 25 år – udgør 43.147 kr. Selskabet har herefter opgjort den præmie, som rettelig skulle have været betalt, til $180 \% \cdot 43.147 \text{ kr.} = 77.664,60 \text{ kr.}$

Selskabet har anført, at pro rata-beregningen skal foretages med udgangspunkt i forholdene på indtegningstidspunktet i 2018, da det er dette tidspunkt, hvor klageren har afgivet urigtige oplysninger eller fortiet oplysninger. Det gælder i forhold til klagerens barns alder og kørselsanciennitet. Da der er tale om beregning af forholdstal, gør det ingen forskel for erstatningsberegningen, om der tages udgangspunkt i 2018- eller 2020-præmietariffer for både den betalte præmie og den præmie, der rettelig skulle være betalt.

Nævnet finder, at selskabet skal tage udgangspunkt i forholdene på skadetidspunktet i 2020 og ikke forholdene på indtegningstidspunktet i 2018. Nævnet finder, at selskabet således skal tage udgangspunkt i barnets alder og kørselsanciennitet pr. 1/10 2020, hvor forsikringen blev fornyet ved den årlige forfaldsdato, og hvor præmien for bilforsikringen blev genberegnet.

Nævnet henviser til princippet i forsikringsaftalelovens § 9, sidste led, hvoraf det følger, at selskabet ikke kan gøre gældende, at urigtig oplysning er givet, hvis forholdet er ophørt med at have sådan betydning for selskabet.

I den foreliggende situation er barnet blevet to år ældre og har haft to års skadefri kørsel, fra forsikringen blev tegnet den 8/10 2018, til skaden skete den 30/11 2020. Det er barnets alder og kørselsanciennitet på skadetidspunktet, der må anses for at være afgørende for selskabets

Ankenævnet for Forsikring

16.

96741

aktuelle risiko på dette tidspunkt. Barnets alder og kørselsanciennitet på indtegningstidspunktet kan ikke længere anses for at have selvstændig betydning for selskabet.

Nævnet lægger til grund, at det følger af forsikringsaftalens regler om præmietrin, at barnet efter to års skadefri kørsel ville være blevet indplaceret på præmietrin 4 fra 1/10 2020. Præmietrin 4 svarer til 120 % af præmien på præmietrin 5.

Nævnet finder, at den præmie, som klageren rettelig skulle have betalt pr. 1/10 2020, kan opgøres til: $120 \% \cdot 43.147 \text{ kr.} = 51.776,40 \text{ kr.}$ Klagerens erstatning kan herefter opgøres til: $(198.000 \text{ kr.} - 5.000 \text{ kr. selvrisko}) \cdot 6.366,38 / 51.776,40 = 23.731,11 \text{ kr.}$

Som følge heraf

b e s t e m m e s :

Selskabet, HF Forsikring g/s, skal anerkende, at erstatningen skal opgøres til 23.731,11 kr. Efterbetaling til klageren forrentes efter forsikringsaftalelovens § 24.

Klageren får ikke medhold i øvrigt.

Klagegebyret tilbagebetales.

Jens Kruse Mikkelsen
formand